

Зміст

Назва розділу	Стор.
Вступ	3
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	5
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	7
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	10
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	12
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	13
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	16
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.	19
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).	20
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення.	22
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у т.ч. для здоров'я населення	24
11. Резюме нетехнічного характеру інформації, розраховане на широку аудиторію	24
12. Перелік виконавців звіту про стратегічну екологічну оцінку	26

Вступ

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів та населених пунктів. Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів та програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявити та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів і підготовку планів і програм з метою забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування національної практики застосування екологічної оцінки.

Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні.

Основними міжнародними правовими документами щодо проведення СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє природне середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (від 01.07.2015 №562-VIII), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє природне середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегії) державної екологічної політики на період до 2020 року» (схвалено Верховною Радою України 21 грудня 2010 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії.

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 №659) затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України» до законодавства Європейського союзу (Базовий план апроксимації). Зокрема, відповідно до цього плану необхідно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

Проект Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» прийнято Верховною Радою України 4 жовтня 2016 року, а 01 листопада Президент України надав пропозиції до законопроекту. 17 січня 2017 року Верховна Рада України не підтримала доопрацювання законопроекту.

21 лютого 2017 року в Верховній Раді України було повторно зареєстровано нову редакцію законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстраційний №6106). Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля.

Об'єкт СЕО і рівень планування

Генеральний план міста Люботин в межах Люботинської міської ради (з включенням підпорядкованих селищ Коваленки, Байрак, Караван та села Смородського) Харківського району Харківської області.

Рівень планування – місцевий.

Стадія здійснення СЕО

Оцінка проводилась паралельно з підготовкою Генерального плану території.

1. Зміст та основні цілі документу державного планування. Його зв'язок з іншими документами державного планування.

Генеральний план міста Люботин (з включенням підпорядкованих селищ Коваленки, Байрак, Караван та села Смородського) Харківського району Харківської області розроблявся для вирішення ряду питань:

- визначення майбутніх потреб переважних напрямів використання території;
- урахування державних, громадських і приватних інтересів під час планування забудови та іншого використання територій;
- визначення меж функціональних зон, пріоритетних та допустимих видів використання і забудови територій;
- формування планувальної структури та просторової композиції забудови населеного пункту;
- оцінку загального стану населеного пункту, основних факторів його формування, визначення містобудівних заходів щодо поліпшення екологічного та санітарно-гігієнічного стану;
- визначення територій, що мають будівельні, санітарно-гігієнічні, природоохоронні та інші обмеження їх використання;
- визначення етапів і механізмів забезпечення реалізації, терміну дії генерального плану, перелік раніше прийнятих рішень, що втрачають чинність, і тих, до яких необхідно внести відповідні зміни.

Генеральний план міста Люботин (з включенням підпорядкованих селищ Коваленки, Байрак, Караван та села Смородського) Харківського району Харківської області вирішує основні принципові питання планування територій і не може бути використаний замість спеціальних проектів, схем та програм розвитку галузей економіки, охорони навколишнього середовища, здоров'я населення, інженерного захисту і підготовки території, розвитку системи транспорту, безпеки та організації дорожнього руху, інженерного обладнання тощо.

Метою розроблення генерального плану міста Люботин (з включенням підпорядкованих селищ Коваленки, Байрак, Караван та села Смородського) Харківського району Харківської області є зміна меж населеного пункту, визначення (уточнення) основних принципів і напрямків планувальної організації та функціонального призначення території, удосконалення наявної системи громадського обслуговування населення, організація вулично-дорожньої та транспортної мережі, організація інженерної підготовки та благоустрою території, організація охорони навколишнього середовища.

Генеральний план розроблений у відповідності з:

- Рішенням міської ради №77 від 23.02.2016 р.;
- Постановою Кабінету Міністрів України «Про забезпечення реалізації Закону України «Про Генеральну схему планування території України»;
- ст. 31 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні».
- Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Законом України «Про генеральну схему планування території України»;
- Земельним кодексом України;
- Водним кодексом України;
- Лісовим кодексом України;
- ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій»;
- ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту»;
- ДБН В.1.1-7-2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва»;
- ДБН В.1.2-4:2006 «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони);
- ДБН В.2.2-15-2005 «Житлові будинки. Основні положення»;

- ДБН В.2.2-17 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення»;
- ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
- ДБН В.2.5-20-2001 «Інженерне обладнання будинків і споруд. Зовнішні мережі та споруди. Газопостачання»;
- ДБН В.2.5-41:2009 «Газопроводи з поліетиленових труб. Частина І. Проектування. Частина ІІ. Будівництво»;
- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди»;
- ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди»;
- ДСТУ-Н Б Б.2.2-7:2013 «Настанова з улаштування контейнерних майданчиків»;
- ДБН В.1.1.5-2000 «Захист від небезпечних геологічних процесів. Будинки та споруди на підроблювальних територіях і просідних ґрунтах»;
- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів;
- ДСТУ Б Б.1.1-17:2013 «Умовні позначення графічних документів містобудівної документації».

2. Характеристика стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено.

Місто Люботин – обласного підпорядкування, розташоване в західній частині Харківської області на відстані 25 км (залізничними та автомобільними шляхами) від міста Харкова.

У складі території – 1 місто обласного підпорядкування (Люботин), 3 селища сільського типу (Караван, Коваленки та Байрак), 1 село (Смородське) (далі – території міськради). Чисельність населення Люботина на 01.01.2018 року становила 21,714 тис. осіб (в межах міськради – 24,530 тис. осіб).

Територія міськради межує із Харківським (на заході та північному заході, а також сході і півдні), Дергачівським (на півночі) та Валківським (на південному заході) районами Харківської області.

Сучасний стан навколишнього природного середовища міськради характеризується, як відносно стабільний.

Планувальну структуру території міської ради і міста Люботина визначають широтні напрямки магістральної залізниці, автодороги М03 /Київ – Харків/, заплави струмків, річок Люботинки і Мерефи з каскадом ставків. Ці планувальні елементи розділяють територію Люботина на три частини: північну, центральну та південну.

Найбільші, центральна і південна, частини міста розділені залізницею з вокзалом і станцією, до яких примикають головні містоутворюючі об'єкти міста і квартали загальноміського центру. В центральній частині структура міста розвивається на північ вздовж головних вулиць Слобожанської, Шмідта, вздовж залізниці по вул. Деповській.

Південна частина Люботина структурно розвивається на схід і захід від району вокзалу і міського парку вздовж головних вулиць Гвардії Генерала Гавенка, Шевченка і вулиць Травневої, Караванської відповідно.

Система планування загалом хаотична, з елементами регулярності. Мережа маломірних кварталів переважно садибної забудови в районах наближених до центру (станції) – досить щільна.

Ареал території міста обмежений на півночі трасою автодороги Київ-Харків, на півдні – заплавою р. Мерефи, на сході, де співпадає з межами міської ради, – відгалуженням залізниці й трасою автодороги Харків-Дніпропетровськ, сільськогосподарськими землями.

Вулична мережа міста не має чіткої диференціації за своєю роллю в планувальному каркасі. Характерним є низький рівень благоустрою і перехрещення пішохідних і транспортних потоків.

Забудовані землі Люботина згідно звіту за формою б-зем складають лише 25 % від загальної площі міста. Частка сільськогосподарських земель

складає 71 %. Однак з них 1348,0 га надані для будівництва і обслуговування житлових будинків в якості присадибних ділянок і враховуються в даному проекті як території садибної житлової забудови.

Житлова зона представлена також багатоквартирною забудовою. Це декілька дисперсно розташованих кварталів, в оточенні садибної забудови і груп малоповерхових будинків, які майже не приймають участь в формуванні архітектурного образу міста.

Промислова зона Люботина займає площу 24,8 га, що складає дуже незначну частку, менше відсотка міської території і представлена підприємствами переважно харчової промисловості. Розташовані підприємства дисперсно в оточенні житлових структур.

Головні комунальні об'єкти життєзабезпечення міста розташовані по вул. Злагоди (діюче кладовище, місце видалення ТПВ, північні очисні споруди каналізації) на землях міської ради, що примикають до міських кварталів і є джерелом негативного впливу санітарного характеру на зону житлово-громадської забудови міста.

Значну частку, майже 20% територій Люботина займають землі для відпочинку і зокрема зелені насадження загального користування – 213,2 га.

На заході планувальна структура за межами Люботина розвивається вздовж залізниці кварталами садибної житлової забудови селища Коваленки – складової частини Люботинської міської ради. Селище має населення близько 1500 осіб. Квартали садибної забудови селища сформувались обабіч залізниці у східному напрямку до межі міської ради на відстань до 2,6 км. Площа садибної забудови селища складає близько 110 га, багатоквартирної – 2,4 га. Виробнича зона селища пов'язана з діяльністю залізниці і розміщується в смузі її відводу. Система обслуговування відсутня.

Територія селища Караван також примикає до кварталів Люботина з південного заходу по вул. Челюскіна, і має населення близько 1000 осіб. Селище посіло район витоку р. Мерефи і береги верхнього каскаду ставків у її заплаві в оточенні лісових масивів. Забудова селища і садибна (30,0 га) і

багатоквартирна (3,7 га) з комплексом закладів первинного обслуговування. Даний комплекс сформувався як соціальна сфера розташованих тут підприємств харчової промисловості, санітарно-захисна зона яких частково накриває житловий масив.

Невеличке селище Байрак, віддалене від Люботина на 4 км в південному напрямку, має житлову зону площею біля 5,0 га садибної забудови. Населення складає близько 70 осіб. Розташоване в оточенні старих фруктових садів (розпайованих земель) і урочищ Люботинського лісництва. Контора лісництва знаходиться у 1 км ближче до міста. Селище втратило своє значення сельбищно-виробничої одиниці розформованого підприємства «Люботинський сад» і не має власних закладів обслуговування.

Село Смородське розташоване в північній частині території міської ради в 1 км на північ від Люботина і автодороги М-03. Площа садибної житлової забудови села 55,0 га. Заклади обслуговування відсутні. Населення складає близько 90 осіб.

Природно-ландшафтні особливості території міста і міської ради – мальовничі заплави річок Уди, Мерефи і струмків каскадом ставків, потужні лісові урочища і в даний час і на перспективу визначають регіональну спеціалізацію Люботина і околиць як місця розвитку рекреації. Рекреації як одного з головних перспективних напрямків господарської діяльності.

Територія Люботинської міської ради (відповідно гідрологічного районування) відноситься до Лівобережної Дніпровської області достатньої водності. Місце розташування і геоморфологічні особливості території визначили її досить складні гідрологічні умови.

Рельєф території представляє собою підвищену рівнину з яскраво вираженим ерозійним рельєфом, з густою яружно-балковою мережею.

Основні річки в межах міста: р. Люботинка, басейн якої займає північну та східну частину території міста, та р. Мерефа - в південній частині міста. На території міста розташовано 24 ставки, загальною площею водного дзеркала 189,6770 га і загальним об'ємом води 3859,8 тис. м³.

У північній частині міста Люботин протікає р. Люботинка, яка впадає в р. Уди з правого берега, а у південній – ліва притока р. Мжа – р. Мерефа.

Ріка Мерефа бере початок у с. Огульці, довжина якої 28 км, у межах міста – 4,5 км. Площа водозбору становить 244 км². Довжина р. Люботинки – 12 км, у межах міста – 4,2 км. Площа водозбору – 38,7 км².

Ландшафтно-рекреаційна зона Люботина згідно з даними ВУ комунального господарства міської ради складається з об'єктів зелених насаджень загального користування загальною площею 239,0 га.

Територія міськради, насичена наземними інженерними мережами. Містобудівна ситуація даної території раніше вже була сформована з існуючими об'єктами. Планувальні відмітки біля існуючих будівель і споруд збережені.

В межах території міськради поширені такі процеси і явища природного та антропогенного походження як: підтоплення, заболоченість, зсуви, ерозія, порушені території, просідання ґрунтів, ділянки порушених земель (кар'єри, звалища та ін.).

Об'єкти природно-заповідного фонду та території зарезервовані для наступного заповідання на території Люботинської міської ради за даними Департаменту екології та природних ресурсів Харківської ОДА не зареєстровані.

При порушенні земель необхідно перенести родючий шар в район сільськогосподарського використання земель згідно будівельних норм та проектів рекультивациі відповідно до пп 10, 11 ст. 186 Земельного кодексу України.

В цілому, територія, міської ради має вигідне містобудівне розміщення в структурі міської зони Люботинської міської ради Харківського району.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на території, яка ймовірно зазнає впливу.

За метеорологічними умовами територія Генерального плану відноситься до територій з підвищеним потенціалом забруднення атмосферного повітря та несприятливими умовами розсіювання промислових викидів (Районування України за потенціалом забруднення).

Стан атмосферного повітря залежить від обсягів забруднюючих речовин стаціонарних та пересувних джерел забруднення

В результаті діяльності підприємств в атмосферне повітря викидаються такі види забруднюючих речовин (основні): речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, сполуки азоту, оксид вуглецю, діоксид та інші сполуки сірки, неметанові леткі органічні сполуки, метали та їх сполуки, пил неорганічний із вмістом діоксиду кремнію, пил абразивний.

Таблиця 1. Викиди забруднюючих речовин за основними інгредієнтами в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, тис. Т

Адміністративно-територіальне утворення	2016 р.				2017 р.			
	Разом	діоксид сірки	діоксид азоту	оксид вуглецю	Разом	Діоксид сірки	сполук азоту	оксид вуглецю
м. Люботин	0,093	0,001	0,013	0,044	0,1424	0,0216	0,0166	*

* – за інформацією Головного управління статистики у Харківській області з 2017 року статзвітністю не передбачено.

Основними стаціонарними джерелами забруднення на території міськради є:

- ВП «Люботинський сміттєперероблювальний комплекс»
РФ «Південна залізниця»;

- ВП Люботинська авторемонтна майстерня «АВТОРЕМ» РФ «Південна залізниця»;
- ВП «Люботинська дистанція колії» РФ «Південна залізниця»;
- ВП «Люботинська колійна машинна станція №213» РФ «Південна залізниця»;
- ВП Моторвагонне депо ст. Люботин РФ «Південна залізниця»;
- ТОВ «Караванський завод кормових дріжджів»;
- Краванське МПД ДП «Укрспирт»;
- ВАТ «Люботинський хлібозавод»;
- ПрАТ Люботинський завод «Продтовари».

Санітарний екологічний стан території села задовільний.

Існуючі планувальні обмеження території створюють дискомфортні умови проживання населення в існуючій забудові та впливають на формування перспективних територій. Генеральним планом передбачено встановлення обмежень на використання наявних на території проектування санітарно-захисних та охоронних зон інженерних мереж.

Вплив на земельні ресурси здійснюватиметься за рахунок проведення земляних робіт: переміщення родючого шару ґрунту та утворення побутових та будівельних відходів 3, 4 класу небезпеки (металобрухт, залишки електродів, дроття, відходи спецодягу, бляшанки з-під фарби, поліетиленова та паперова упаковка від електродів, фурнітура та запірні арматури). Порушення ґрунтового покриву в місцях його підтоплення та просідання. Відсутність на території міськради системи дощової каналізації, що створює певну заболоченість територій, намів ґрунту та ерозію ґрунтового покриву.

На даний час водопостачання міста Люботин здійснюється централізованою комунальною системою водопостачання. Комунальний водопровід обслуговує населення міста, установи, комунальні та окремі промислові підприємства.

Джерелом питного водопостачання міста є підземні води. Комунальною системою експлуатується 8 артезіанських свердловин.

За даними ВККУ Люботинської міської ради, середньорічний забір та подача води у мережу по місту Люботин становить біля 490,00 тис. м³, або 1,34 тис. м³/добу.

Населення міськради загалом користується локальними водозаборами – шахтними колодзями, які розташовані на присадибних ділянках.

Відведення побутових і часткового об'єму виробничих стічних вод міста Люботин здійснюється централізованою міською каналізацією, по повній роздільній схемі. Забудова північної та південної частин міста має самостійні системи господарсько-побутової каналізації.

Промислові підприємства після попереднього очищення скидають стічні води у міську каналізацію. Низка підприємств та організацій мають локальні системи каналізації та очисні споруди каналізації, а саме:

1. Очисні споруди ТОВ «Караванський завод кормових дріжджів»;
2. Очисні споруди КЗ «Люботинський навчально-виховний комплекс (дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа – інтернат) I-III ступенів;
3. Очисні споруди Відокремленого підрозділу «Люботинська КМС-213» ДП «Південна залізниця».

Скид з території каналізаційних очисних споруд:

- Північних очисних споруд (вул. Молокова) трубопроводом Ø 200 в р. Люботинка – 49° 57' 24,7'' N; 35° 56' 02.6'' E;
- Південних очисних споруд (вул. Пшенична) трубопроводом Ø 300 в р. Мерефа 49° 55' 35,5'' N; 35° 55' 58,2'' E.

Каналізування господарчо-побутових стічних вод території міськради, здійснюється в дворові вбиральні та вигреби, що розташовані на території присадибних ділянок та вивозяться на підставі індивідуальних договорів з відповідними організаціями.

Побутові відходи та сміття: Видалення твердих побутових відходів здійснюється в місці видалення ТПВ, яке розташовано в північній частині міста, по вул. Злагоди, 112. Місце видалення твердих побутових відходів не

облаштовано належним чином, не відповідає сучасним санітарним та гігієнічним вимогам. Санітарно-захисна зона 500 м не витримується.

Видаленням ТПВ у місті Люботин займається виробниче управління комунального господарства, по графіках, що затверджені у терміни визначені санітарними нормами. Вивезення сміття від мешканців приватного сектору здійснюється за планово-поквартирною безконтейнерною системою (згідно з укладеними договорами), а від багатоквартирних будинків сміття вивозиться за планово-подвірною контейнерною системою.

Вивіз ТПВ на території Люботинської міської ради здійснює комунальним житловим ремонтно-експлуатаційним підприємством (КЖРЕП), на умовах укладених договорів,

Випромінювання теплових, ультразвукових, електромагнітних або іонізуючих хвиль не передбачається.

Негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат, а також вплив фізичних факторів впливу на найближчу житлову зону не передбачаються.

Негативні ендогенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження не передбачаються. Позитивний – влаштування системи дощової каналізації, що зменшить утворення ерозії, просідання та наміву ґрунту на певних територіях.

Негативного впливу на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається. Рівні шуму, вібрації, іонізуючого випромінювання не будуть перевищувати норми допустимого впливу.

Значних та незворотних змін в екосистемі дослідженої території в результаті будівництва не прогнозуються.

В цілому стан навколишнього середовища на території проектування можна охарактеризувати як задовільний.

4. Екологічні проблеми, у тому числі пов'язані зі здоров'ям населення, які стосуються ДДП

Можливі різні ризики впливу на навколишнє природне середовище.

Відходи: у разі утворення під час проведення робіт, небезпечних або інших відходів, – необхідно вжити заходів для їх видалення та утилізації відповідно до вимог чинного законодавства України.

Поверхневі та підземні води: територія міста Люботина забезпечена централізованою мережею водопостачання. Територія міськради користується локальними джерелами – шахтні колодязі, що розташовані на присадибних ділянках. Генеральним планом для території міськради передбачено влаштування об'єднаної системи водопостачання.

Ґрунт та надра: родючий ґрунт порушений при будівництві, пропонується використовувати на благоустрій та рекультивацію малоцінних земель.

Атмосферне повітря: під час проведення будівельних робіт, пересування техніки, будуть утворюватись такі забруднюючі речовини як: оксид заліза, марганцю, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, аерозолі лакофарбових матеріалів, пари розчинників та ін. Вплив на атмосферне повітря буде тимчасовим.

Акустичний вплив: під час будівельних робіт, від пересування техніки, виконання земельних робіт, виникне додаткове шумове навантаження.

Світлове, теплове та радіаційне забруднення: очікування впливу не передбачається.

Флора та фауна: з огляду на характер запланованих робіт, значного впливу на місцеву флору та фауну не очікується. Проект не має негативного впливу на дику природу. Позитивний – озеленення території за рахунок: ширококронних, стійких до вихлопних газів порід дерев; протипожежного бар'єру у вигляді пожежостійких узлісь; озеленення прибережно-захисних смуг та озеленених територій в структурі проєктованих кварталів.

Технологічні ризики (аварії, що можуть вплинути на здоров'я населення): для керування даним впливом необхідно забезпечити швидкий доступ до лікарні на місцях проведення робіт, належне та систематичне навчання робітників, обмежений доступ у зону проведення робіт, забезпечення робітників належним захисним обладнанням та засобами індивідуального захисту.

Здоров'я населення

Неухильне зростання надходжень токсичних речовин в атмосферу насамперед позначається на здоров'ї населення. Оксиди вуглецю, сірки, азоту, вуглеводні, сполуки свинцю, пил, що надходять в атмосферу, здійснюють різний токсичний вплив на організм людини.

Зростання захворюваності відзначається з цілого ряду класів хвороб. У дорослих це інфекційні і паразитарні хвороби, захворювання крові і кровотворних органів, нервової системи й органів почуттів, системи кровообігу, органів травлення, кістково-м'язової системи і сполучної тканини, уроджені аномалії, травми й отруєння.

З метою посилення первинної профілактики захворювань серед населення прийняті заходи з посилення моніторингових спостережень за впливом факторів середовища життєдіяльності на здоров'я людини, при цьому особлива увага приділялась моніторинговим спостереженням за якістю питної води, атмосферного повітря населених пунктів, води водних об'єктів в місцях водокористування населенням.

Забезпечення населення питною водою гарантованої якості відноситься до загальнодержавної проблеми.

Природоохоронні території та об'єкти

Об'єкти природно-заповідного фонду та території зарезервовані для наступного заповідання на території Люботинської міської ради за даними Департаменту екології та природних ресурсів Харківської ОДА не зареєстровані.

Провівши аналіз проекту можна зробити висновок, що якщо Генеральний план не буде затверджено, то суттєвих змін в поточному стані довкілля не відбудеться.

Ландшафтно-рекреаційна зона

Згідно з даними комунального господарства міської ради складається з об'єктів зелених насаджень загального користування загальною площею 239,0 га. Згідно звіту за формою 6-зем, наданим Головним управлінням Держгеокадастру у Харківській області, ця площа становить 213,2 га, що значно переважає розрахунково-необхідну площу ЗНЗК, яка обчислюється згідно з ДБН Б.2.2.12-2018 за нормативом 11 м² на одного мешканця, що для населення у 23,0 тис осіб становитиме 25,0 га, а для населення у 36,0 тис. осіб – 39,6 га.

Це свідчить про значний потенціал міста як рекреаційного центру Харківщини, враховуючи що об'єкти ландшафтно-рекреаційної зони досить рівномірно розосереджені по території міста і складені із мальовничих ставків, луків і лісових урочищ у поєднанні з досить вираженим м'яким рель'єфом.

Розвиток організованої рекреаційної зони намічений в південній частині міста при заплаві р. Мерефи, яка збагачується наявністю пам'яток культурної спадщини зі значним туристичним потенціалом.

Центрами розміщення стаціонарних закладів відпочинку розглядаються Гіївська ділянка і майданчик колишнього цегельного заводу на виході вул. Челюскіна в бік селища Байрак. Гіївська ділянка 14,5 га наближена до зовнішньої автомобільної мережі, Байрацька 8,0 га знаходиться в самій глибині Мерефського каскаду ставків і прилеглих лісопарків зі великим спектром рекреаційних занять від риболовлі до екстремальних видів розваг

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані зі здоров'ям населення, встановленні на національному та регіональному рівнях, які стосуються ДДП, а також рівень врахування цих цілей у ДДП

Відповідно до статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» необхідно провести оцінку впливу на довкілля планованої діяльності перед початком реалізації генерального плану.

В подальшому необхідно отримати документи дозвільного характеру (дозвіл на викиди, дозвіл на спеціальне водокористування, висновок з оцінки впливу на довкілля, тощо).

Для запобігання негативного впливу на довкілля та здоров'я населення передбаченні такі зобов'язання:

Заходи захисту геологічного та водного середовища, ґрунтів:

- здійснення спеціального водокористування лише за наявності дозволу;
- розробити та впровадити зону санітарної охорони від існуючих свердловин;
- розробити, впровадити та впорядкувати прибережно-захисні смуги від усіх водних об'єктів розташованих в межах генерального плану, що становить – 25 м від рік, стумків та малих водойм;
- передбачати розчистку і благоустрій, з можливістю локального рекреаційного використання, водних об'єктів;
- здійснювати невідкладні роботи, пов'язані з ліквідацією наслідків аварій, що можуть призвести до погіршення якості води;
- здійснювати контроль за якістю і кількістю скинутих зворотних вод і забруднюючих речовин у водні об'єкти, за умови наявності останніх;
- влаштувати систему централізовану мережу водовідведення та систему дощової каналізації;
- впорядкувати санітарно-захисні зони від всіх об'єктів.

Зовнішній контроль санітарних зон здійснюється відповідними державними контролюючими органами.

Атмосферне повітря:

Кількість викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря після реалізації проектних рішень значно не збільшиться. Пересування автотранспортних засобів та функціонування планованих підприємств буде створювати короточасний вплив на атмосферне повітря та знаходиться в допустимих межах.

В подальшому необхідно здійснювати контроль обсягів викидів у тому числі їх концентрації та порівняння кількості викидів і вмісту забруднюючих речовин з нормативами гранично допустимих концентрацій.

Шумозахисні заходи:

На території міськради передбачено максимально можливе зниження шумового навантаження. Для зниження шумового навантаження здійснюється озеленення території, що вільна від забудови і твердого покриття. У разі необхідності можуть застосовуватися акустичні екрани у вигляді огорожі планованих підприємств та застосування мал шумного технологічного обладнання, оснащення машин і механізмів засобами дистанційного управління, застосування звукоізолюючих кожухів на шумних агрегатах та інше.

Заходи щодо пожежобезпеки:

У місті Люботині функціонує пожежна частина 48-ДПРЧ на 3 пожежні автомобілі-автоцистерни, яка розташована за адресою пров. Ушакова 26/1. Даним генеральним планом пропонується розміщення двох додаткових пожежних частин. Одна в північній частині міста біля проектного громадського центру і житлового комплексу. Другий об'єкт пропонується в південній частині по вул. Чернишевського біля залізниці.

Крім того, з метою забезпечення пожежогасіння, передбачається закріплення водопровідних мереж, влаштування на них пожежних гідрантів на відстані не більше 150 м один від одного, створення запасу води,

яку необхідно зберігати в спеціальних резервуарах на територіях водопровідних споруд. На територіях зелених насаджень загального користування та місць відпочинку створюються штучні водойми, що одночасно можуть використовуватися для зберігання аварійних запасів води. У районах садибної забудови передбачається встановлення водопровідних колонок.

Заходи щодо охорони ґрунту:

Для підтримання санітарного стану ґрунтів передбачається вдосконалення санітарної очистки села.

Для зменшення забруднення ґрунтів від побутових стоків необхідно передбачити в схемі Генерального плану систему каналізування території міськради шляхом будівництва додаткових очисних споруд та реконструкції існуючих.

Заходи щодо належного поводження з відходами:

Провести рекультивацію існуючого місця видалення твердих побутових відходів з подальшим утилізуванням твердих побутових відходів Люботинської міської ради на «Комплексі по управлінню комунальними відходами в м. Люботин».

Операції щодо збирання, зберігання, транспортування та утилізації відходів повинні здійснюватись з дотримання норм екологічної безпеки та Закону України «Про відходи». Місця тимчасового зберігання відходів повинні відповідати вимогам ДСан-ПіН 2.2.7.029-99. З метою уникнення можливого потрапляння відходів у навколишнє середовище передбачено забезпечення повного збирання, належного зберігання та недопущення знищення та псування відходів.

Згідно статті № 35-1 Закону України «Про відходи» під час проектування житлових будинків, громадських, виробничих, складських та інших споруд передбачаються будівництво та облаштування контейнерних майданчиків для роздільного збирання і зберігання побутових відходів, урн для побутових відходів.

Житлові масиви і внутрішньо дворові території, дороги загального користування та інші об'єкти благоустрою населених пунктів, а також місця проведення масових заходів обладнуються контейнерними майданчиками, урнами для побутових відходів.

Роздільне збирання побутових відходів здійснюється їх власниками згідно з «Методикою роздільного збирання побутових відходів», яка затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

6. Опис наслідків ДДП на довкілля, у тому числі на здоров'я населення

Основними антропогенними чинниками змін в місті є транспортне навантаження та недостатньо ефективна система поводження з твердими побутовими відходами, що призводить до забруднення довкілля.

Визначення можливого впливу проекту на навколишнє середовище та зміни, які можуть настати при реалізації проекту виконано, на основі аналізу сфери охоплення проекту та виділення основних факторів впливу.

Вплив на атмосферне повітря. В результаті реалізації генерального плану не передбачається збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та погіршення його стану. Можливе, навіть, покращення якості атмосферного повітря внаслідок перепрофілювання виробництва та впровадження новітніх технологій з очищення забруднюючих речовин.

Вплив на водні ресурси. Генеральним планом не передбачається створення підприємств, діяльність яких призведе до збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води. Тому реалізація Генерального плану немає призвести до погіршення стану водних ресурсів. Разом з тим, будівництво споруд зливової каналізації, має призвести до покращення якості поверхневих вод, внаслідок очищення стічних вод.

Відходи. Місто характеризується середнім рівнем утворення і накопичення обсягів побутових відходів. При реалізації Генерального плану буде завершено будівництво «Комплексу по управлінню комунальними відходами» що сприятиме закриттю, рекультивациї та санації існуючого місця видалення твердих побутових відходів, ліквідація несанкціонованих місць видалення ТПВ, впровадження системи роздільного збору відходів.

Вплив на земельні ресурси. Внаслідок реалізації Генерального плану, не передбачаються зміни у топографії або в характеристиках рельєфу, поява таких загроз, як зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози. Зменшенню вітрової та водної ерозії ґрунтів має сприяти реалізації Генерального плану.

Вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони. В Генеральному плані не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття. Натомість реалізація проекту має сприяти зростанню кількості та якості наявних рекреаційних можливостей та покращенню естетичних показників локальних місць рекреаційного використання.

Вплив на культурну спадщину. Реалізація проекту не має призводити до негативного впливу на наявні об'єкти історико-культурної спадщини. Разом з тим, реалізація Генерального плану має сприяти зростанню соціально-культурного потенціалу міста з урахуванням українських культурних традицій.

Екологічне управління, моніторинг та інше. Генеральним планом не передбачається послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки, натомість передбачає модернізацію об'єктів комунальної інфраструктури, модернізацію системи поводження з твердими побутовими відходами та підвищення енергоефективності управління міським господарством. Проектом передбачається створення системи моніторингу та її реалізацію. Моніторинг базуватиметься на аналізі досягнення запланованих результатів з використанням визначених

показників (індикаторів), серед яких є й екологічні індикатори.

Кумулятивний вплив. Ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Таким чином, реалізація Генерального впливу розвитку м. Люботина не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля.

Вплив на здоров'я людини.

Основним критерієм соціально-екологічного благополуччя міста є стан здоров'я населення в ньому.

Здоров'я людини в цілому визначається спадково-генетичними, соціально-економічними та екологічними факторами.

Серед екологічних факторів, що впливають на здоров'я людини, виділяють природні і антропогенні. Природні фактори пов'язані зі зміною клімату, вмісту озону в атмосфері, потужністю УФ випромінення, наявністю природних вогнищ захворювань, природними катастрофами і ін. До антропогенних факторів належать усі види забруднень навколишнього середовища і техногенні катастрофи.

Більшу частину свого життя міський житель проводить в житловому середовищі, яка являє собою сукупність умов і факторів, що дозволяють людині на території населених місць здійснювати свою невиробничу діяльність.

Створення екологічно безпечної житлового середовища при містобудівному проектуванні виконується з урахуванням встановлених гігієнічних нормативів, вимог до режиму використання санітарно-захисних зон організацій, споруд та інших об'єктів, що впливають на здоров'я людини і навколишнє середовище, нормативних параметрів озеленення.

З метою створення екологічно безпечного житлового середовища і запобігання можливого негативного впливу на здоров'я людини при реалізації проекту передбачаються наступні заходи:

- виконання санітарних вимог в частині забезпечення нормативів ГДК забруднюючих речовин в атмосферному повітрі від існуючих і проєктованих автомобільних стоянок; виконання санітарно-гігієнічних вимог в частині розміщення об'єктів господарської діяльності з урахуванням режиму використання санітарно-захисних зон, а також до забезпечення безпеки і нешкідливості впливу електро-магнітного поля;
- посадка сонуючих зелених насаджень уздовж вулиць для зниження ступеня забруднення атмосферного повітря викидами газоподібних забруднюючих речовин і шумозахисту від автотранспорту;
- забезпечення нормативних параметрів озеленення території у відповідності до містобудівних вимог.

На підставі оцінювання ймовірних впливів на компоненти довкілля (атмосферне повітря, водні та земельні ресурси, ґрунти, та здоров'я населення) сукупний вплив від реалізації заходів передбачених Генеральним планом є несуттєвим та екологічно допустимим.

Оцінювання проводиться у даному випадку у часовій перспективі та у порівнянні з нульовою альтернативою. Використовується якісна характеристика.

Впровадження Генерального плану та реалізація його заходів, передбачають зменшення частки забруднених вод, покращання якості води у водних об'єктах області, створення нових зелених

Реалізація проєкту буде мати позитивний вплив на рівень забруднення довкілля, сприятиме його зменшенню, що є важливим індикатором регіонального розвитку.

7. Заходи із запобігання, зменшення або послаблення будь-якого негативного впливу на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, які можуть бути результатом реалізації ДДП

Зобов'язання у сфері охорони довкілля є дотримання санітарно-захисних та охоронних зон від об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, запахів, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електронних полів, іонізуючих випромінювань, зони санітарної охорони від підземних та відкритих джерел водопостачання, водозабірних та водоочисних споруд, водоводів, об'єктів оздоровчого призначення та інші, зони охорони пам'яток культурної спадщини, археологічних територій, прибережні захисні смуги, водоохоронні зони.

Для зменшення негативного впливу на ґрунт, необхідно впорядкувати територію існуючого місця видалення твердих побутових відходів. Тобто побудувати на місці існуючого місця видалення твердих побутових відходів сучасний комплекс по управлінню комунальними відходами міста Люботин та підпорядкованих територій з урахуванням поетапної ліквідації існуючого місця видалення твердих побутових відходів. В подальшому необхідно також впровадити ряд заходів по недопущенню потрапляння забруднюючих речовин в ґрунт та підземні і поверхневі води.

З метою запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування передбачається провести наступні заходи:

- Проведення реконструкції комунальних систем та об'єктів тепло- і водопостачання шляхом впровадження новітніх енергоефективних технологій з енергозбереження.
- Закриття діючих кладовищ, СЗЗ яких не витримуються.
- Перепрофілювання виробництва, що розташовані в межах житлової забудови та не витримують нормовану санітарно-захисну зону.
- Розроблення містобудівної документації по визначенню меж прибережних захисних смуг.

- Розробка схеми санітарного очищення;
- Впровадження роздільного збору сміття, сортування, утилізації, подрібнення, польового компостування відходів зеленого господарства та інших заходів;
- Створення мережі приймальних пунктів вторинної сировини;
- Будівництво споруд знезараження та поліпшення якості стічних вод.
- Закриття, рекультивация і санація території існуючого місця видалення твердих побутових відходів після завершення будівництва та початку функціонування Комплексу по управлінню відходами в м. Люботин.
- Ліквідація несанкціонованих місць видалення твердих побутових відходів.
- Покращення дорожнього покриття міської вуличної мережі.
- Формування зелених насаджень загального та спеціального призначення.
- Організація екологічної мережі за рахунок зелених насаджень загального користування.
- Розробка проектів зон санітарної охорони артезіанських свердловин.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).

З метою розгляду альтернативних проектних рішень та їх екологічних наслідків під час СЕО Генерального плану м. Люботин, передбачається розглянути «Нульовий сценарій», без впровадження проектних змін.

«Нульовий сценарій».

При гіпотетичному «нульовому» сценарії не складається і не затверджується новий Генеральний план. Цей сценарій може розумітись як продовження поточних тенденцій щодо стану довкілля. При «нульовому» варіанті подальший стабільний розвиток міста є проблематичним, і ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, хаотичної забудови та погіршення міського ландшафту в цілому.

9. Заходи передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення.

СЕО не завершується прийняттям рішення про затвердження Генерального плану. Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації Генерального плану, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Результати моніторингу мають бути доведені до відома природоохоронних органів і органів охорони здоров'я, а також громадськості.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану або програми;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;

- перевірки того, що план або програма виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Організація моніторингу вимагає визначення того, хто повинен здійснювати моніторинг, хто повинен забезпечувати доступ до результатів, що має бути предметом моніторингу, яка інформація повинна оприлюднюватися (безпосередні дані вимірювань або результати їх аналізу), де слід здійснювати моніторинг, з якою періодичністю й протягом якого часу, коли слід оприлюднити результати, які методи моніторингу та поширення інформації слід використовувати.

Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи або вони мають бути спеціально удосконалені для цілей СЕО.

Для організації моніторингу у Генеральному плані пропонується створити Комітет з управління впровадженням. До складу Комітету мають входити представники органу місцевого самоврядування, громадськості і бізнесу (міський голова та його заступники, керівники управлінь і відділів міськвиконкому, приватні підприємці, представники об'єднань громадян).

Підсумки моніторингу підводяться один раз на півроку у вигляді піврічних звітів.

Фіксуються та аналізуються:

1. ступінь виконання кожного завдання проектах;
2. невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції;
3. дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проектів;
4. оцінка потреб у фінансуванні;
5. пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів і аналізі досягнення запланованих результатів. Система запропонованих в генеральному плані індикаторів включає еколого-економічні та екологічні індикатори:

- економія бюджетних коштів в результаті впровадження енергоефективних заходів;
- обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища;
- кількість осіб, залучених до заходів з екологічної освіти.

Кількість екологічних індикаторів можна розширити шляхом використання таких індикаторів, для яких є моніторингові дані (див. табл. 5).

Таблиця 5. Екологічні індикатори для моніторингу виконання Генерального плану

№	Індикатор
Забруднення повітря	
1)	Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних і пересувних джерел
2)	Викиди найпоширеніших забруднюючих речовин (оксид вуглецю, пил, діоксиди азоту та сірки) в атмосферне повітря
3)	Індекс забруднення атмосфери
Водні ресурси	
4)	Обсяги забору та використання свіжої води
5)	Обсяги скидання зворотніх вод у водні об'єкти
6)	Обсяги скидання очищених і недостатньо очищених зворотних вод у водні об'єкти
7)	Якість води річках
Озеленення	
8)	Рівень озеленення території міста
Енергетика	
9)	Споживання енергоресурсів установами комунальної власності
10)	Споживання енергоресурсів населенням на 1 тис. мешканців
Відходи	
11)	Обсяги утворення ТПВ на території міста

№	Індикатор
12)	Обсяги утворення промислових відходів на території міста
13)	Обсяги утилізованих промислових відходів
14)	Обсяги накопичених промислових відходів
15)	Переробка та вторинне використання відходів
Здоров'я населення	
16)	Рівень захворюваності населення міста
17)	Кількість новоутворень у жителів міста

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у т.ч. для здоров'я населення

Транскордонний вплив під час реалізації Генерального плану відсутній.

11. Резюме нетехнічного характеру інформації, розраховане на широку аудиторію

Аналіз стану довкілля в місті виявив тенденції зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, скорочення обсягів утворення відходів і утилізації відходів.

Генеральний план в цілому спрямований на зменшення техногенного впливу на довкілля.

Основними антропогенними чинниками змін в місті є транспортне навантаження та недостатньо ефективна система поводження з твердими побутовими відходами, що призводить до забруднення довкілля.

Реалізація Генерального плану м. Люботин не повинна призвести до появи нових негативних наслідків для довкілля, якщо під час його реалізації будуть належним чином враховані природоохоронні вимоги. Реалізація багатьох оперативних цілей може призвести до покращення екологічної ситуації в місті.

Ймовірність того, що реалізація Генерального плану призведе до таких можливих негативних впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Моніторинг ефективності впровадження Генерального плану за допомогою екологічних індикаторів є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля матиме Генеральний план, та необхідною передумовою забезпечення збалансованості розвитку міста. Необхідно передбачити регулярність збору моніторингових даних за визначеними екологічними індикаторами та їх постійний аналіз для належного врахування екологічної складової в процесі прийняття рішень щодо планування розвитку у майбутньому.

Проектом передбачено проведення наступних заходів:

- Проведення реконструкції комунальних систем та об'єктів тепло- і водопостачання шляхом впровадження новітніх енергоефективних технологій з енергозбереження.
 - Закриття діючих кладовищ, СЗЗ яких не витримуються.
 - Перепрофілювання шкідливого виробництва, що мають СЗЗ та розташовані в межах житлової забудови.
 - Розроблення містобудівної документації по визначенню меж прибережних захисних смуг.
 - Будівництво споруд знезараження та поліпшення якості стічних вод.
 - Закриття, рекультивація і санація території існуючого місця видалення твердих побутових відходів після завершення будівництва та початку функціонування Комплексу по управлінню відходами в м. Люботин.
 - Ліквідація несанкціонованих місць видалення твердих побутових відходів.
 - Покращення дорожнього покриття міської вуличної мережі.
 - Формування зелених насаджень загального та спеціального призначення.
 - Організація екологічної мережі за рахунок зелених насаджень загального користування.

- Будівництво додаткових пожежних частин.
- Впровадження широкосмугових мереж кабельного та стільникового телебачення.
- Проведення протишумових заходів захисту населення.
- Розроблення проектів зон санітарної охорони артезіанських свердловин

З огляду на зазначене можна стверджувати, що в цілому розроблення Генерального плану м. Люботин було проведено з урахуванням ймовірних впливів на довкілля та з прагненням їх мінімізації.

Реалізація Генерального плану за умови дотримання екологічних вимог має сприяти зменшенню антропогенного навантаження на довкілля.

12. Перелік виконавців звіту про стратегічну екологічну оцінку

№ зп.	Прізвище, ім'я, по- батькові	Посада	Підпис
1	Кравченко О.К.	Виконавчий директор ТОВ НТВК «УКРАЇНА»	
2	Товкайло О.С.	Еколог ТОВ НТВК «УКРАЇНА»	